

Protokoll 2019-05-23

Göteborgsregionens kommunalförbund

Plats: GR, Anders Personsgatan 8, Göteborg

Protokoll

NÄRVARANDE

Ledamöter

Kent Lagrell (M), Öckerö, ordförande
Patrik Linde (S), Härryda, vice ordförande
Marita Henriksson (SD), Ale
Kristina Bergman Alme (L), Göteborg
Nina Miskovsky (M), Göteborg § 23-25
Kalle Pässe Sundvall (M), Kungsbacka
Eva Andersson (C), Lerum
Ove Dröscher (S), Mölndal
Marie Raask (S), Partille
Alexandra Odelsheim (SD), Stenungsund
Erling Alsin (V), Tjörn

Sekreterare

Elisabeth Beijer, beredningsansvarig, Göteborgsregionen
Sara Nordenhielm, tillträdande beredningsansvarig, Göteborgsregionen

Övriga

Lena Holmlund, avdelningschef, Göteborgsregionen
Cecilia Axelsson, planeringsledare, Göteborgsregionen
Maria Ljung, planeringsledare, Göteborgsregionen
Yvonne Witzöe, planeringsledare och t f gruppchef, Göteborgsregionen

EJ NÄRVARANDE

Ledamöter

Britt-Marie Kuylenstierna (MP), Alingsås
Mariette Risberg (D), Göteborg
Pia Gillerstedt (S), Kungälv
Linda Holmér Nordlund (V), Lilla Edet

PARAGRAFER 18-25

§ 18. Justerare

Patrik Linde utses till justerare.

§ 19. Tema: Psykisk ohälsa och missbruk

Yvonne Witzöe och Cecilia Axelsson ger en introduktion till området psykisk ohälsa och missbruk/beroende.

Protokoll 2019-05-23

Göteborgsregionens kommunalförbund

Plats: GR, Anders Personsgatan 8, Göteborg

Området vilar på lagar, konventioner och styrdokument på alla nivåer. Utgångspunkten är kommuninvånarperspektivet och både kommunerna och regionerna har ansvar för insatser, ofta utifrån behov av samordnade insatser från båda huvudmännen. GR arbetar mycket tillsammans med andra aktörer i länet och nationellt för att stärka arbetet.

Statistik om läget när det gäller psykisk ohälsa och missbruk redovisas. Man ser en ökning av missbruk av alkohol bland äldre. Det sker en oroväckande utveckling av cannabis bland unga, bland annat används starkare preparat än tidigare.

I LUPP-undersökningarna (Lokal Uppföljning av ungdomspolitiken) deltar tio kommuner i GR-samarbetet idag. Nästa GR-gemensamma LUPP-undersökning genomförs år 2020. Härryda delar med sig av erfarenheter från hur man arbetat med resultaten från den tidigare undersökningen tillsammans med ungdomarna. LUPP ger bland annat information om hur ungdomarna ser på sin psykiska hälsa, en viktig iakttagelse är könsskillnaderna.

En angelägen fråga är varför den psykiska ohälsan bland unga ökar, det är oklart varför. Begreppet psykisk ohälsa kan spela roll, vad menas med psykisk ohälsa? Vad man vet är att besvären över tid i högre grad leder till sociala problem för unga med psykisk ohälsa. Det är viktigt att tidigt kunna möta de unga som visar tecken på psykisk ohälsa, men man måste vara uppmärksam på vad diagnoser och medicinska behandlingar kan ge för oönskade effekter. Västra Götaland har resursförstärkt vissa vårdcentraler för att kunna erbjuda stöd vid psykisk ohälsa bland unga.

Spelproblemen ökar och Spelberoendes förening, som erbjuder ett långvarigt kamratstöd, ser ett ökat tryck på hjälpsökande från många kommuner i länet, främst i GR området. Kommunerna har från 2018 ansvar enligt socialtjänstlagen vid dessa problem på samma sätt som vid annat missbruk.

Att uppleva sig stå utanför samhället innebär en avgörande påfrestning för att kunna återhämta sig efter psykisk sjukdom. Det finns mycket kommunerna kan göra. Boendesituationen och möjligheten till arbete har stor betydelse. Kommunerna bör stärka användandet av evidensbaserade metoder och bedriva systematisk uppföljning. Tidig upptäckt och stöd är viktigt. Kommunernas medarbetare behöver ha kompetens för mötet. Samverkan inom kommunen och med andra är angeläget och att en samordnad individuell plan (SIP) används. Utveckling av digitalisering och välfärdsteknik kan innebära såväl hjälp för individer som för personal.

Ett förslag på överenskommelse om integrerade verksamheter mellan kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen går ut på remiss till kommunerna före sommaren och kommer att skickas ut till styrgruppen.

Protokoll 2019-05-23

Göteborgsregionens kommunalförbund

Plats: GR, Anders Personsgatan 8, Göteborg

Information om kommande aktiviteter:

- Den 27 augusti, seminarium i Partille som tar sin utgångspunkt i det arbete för samordnade insatser som utförs i kommunerna.
- Den 14 oktober, länsgemensamt dialogtillfälle tillsammans med SKL för att understödja utvecklingen inom missbruks- och beroendområdet utifrån handlingsplanen för ungas missbruk/beroende, 13-29 år.

Synpunkter och frågor i styrgruppen rör:

- Det är nödvändigt att Göteborg deltar i LUPP om kranskommunerna ska få resultat om gymnasieungdomarna.
- Hur samordnas LUPP-undersökningen i förhållande till andra skolbaserade undersökningar?
- Det är angeläget att samhället uppmärksammar barn och unga som växer upp i familjer där det finns psykisk ohälsa eller missbruk.
- Hur stor andel personer kommer ut ur problem med spel?
- Synpunkter i styrgruppen om vikten av sammanhang och jobb, hur kan trappstegen till att klara ett jobb minskas?
- Den ideella sektorns insatser och samarbetet med kommunerna.
- Vilka är orsakerna till psykisk ohälsa, vad behövs för att vända utvecklingen?
- Kommunerna behöver fokusera på förebyggande insatser.

Beslut

Informationen antecknas tillsammans med ett uppdrag till GR att fortsätta dialogen om Göteborgs roll i LUPP-undersökningarna.

§ 20. Regional utvecklingsstrategi

Styrgruppen diskuterar synpunkter att skicka med i arbetet med ny regional utvecklingsstrategi 2021-2030.

Reflektionerna rör:

- En insats med stor effekt är att läsa för barn.
- Människor behöver få möjligheter att komma ut i arbete.
- Det är viktigt med förebyggande arbete och tidiga insatser.
- Det behövs mätbara mål för att kunna följa upp hur ambitionerna blir genomförda.
- Kommunerna behöver kunna möta människor med demens, i alla livets faser.
- Den främjande nivån saknas.
- Kan man samarbeta med Japan?

Beslut

Styrgruppens reflektioner på den regionala utvecklingsstrategin antecknas och styrgruppen vill framför allt lyfta fram frågan om förebyggande och tidiga insatser samt stöd vid demens i GR:s process som inspel till arbetet. Styrgruppen ställer sig bakom skrivningarna i förslaget till verksamhetsinriktning för GR som grund för den regionala utvecklingsstrategin i övrigt.

§ 21. Hälso- och sjukvård

Maria Ljung lämnar en lägesrapport kring arbetet med utskrivningsklara med fokus på arbetet med samordnad individuell plan (SIP), Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM) och utvecklingen för nära vård/omställning i vården.

Maria Ljung redogör för kriterierna för kommunernas betalningsansvar inom somatisk vård: Det ska finnas ett inskrivningsmeddelande, ett utskrivningsmeddelande och en SIP om behovet finns. För psykiatri gällande samma villkor som vid somatisk vård från 2020-04-01. Fler personer har antagligen behov av SIP än vad statistiken visar. Det är ett litet antal SIP:ar som genomförts enligt den redovisning som gjorts i IT-verktyget SAMSA, och det är ett fåtal SIP:ar som genomförs med hjälp av digital teknik.

FVM: VGR har upphandlat ett system för journalföring. Kommunerna har tecknat optioner för informationsdelning (samtliga kommuner), elevhälsa (vissa kommuner) och kommunal hälso- och sjukvård (vissa kommuner). Kommunerna kommer inom kort att få erbjudande att delta i FVM.

Det finns ett politiskt beslut i VGR att omställningen till en nära vård ska ske, dock finns det inte sådana beslut i kommunerna. År 2020 behöver kommuner och regioner behöva fatta beslut enligt målbilden i utredning om nära vård. En inbjudan till den 11 juni om det senaste i utredningen om nära vård har skickats ut till styrgruppen. Ordföranden konstaterar att detta är stora frågor, att förändringen innebär stora utmaningar för kommunerna, och att kommunerna riskerar att komma efter regionerna i utvecklingen.

Styrgruppens synpunkter rör:

- Statistiken om SIP:ar verkar inte vara rättvisande i förhållande till hur kommunerna arbetar. Bilden stämmer inte heller i förhållande till vad som framkommer från Västra Götalandsregionen. SIP:ar måste registreras för att statistiken ska kunna utgöra ett välfungerande verktyg.
- Goda erfarenheter i Mölndal av att först lösa de inomkommunala problemen med samverkan, sedan omfördela kostnader. Kan vi göra på samma sätt mellan region och kommun? Viktig fråga för det politiska samrådet mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna (SRO).

Protokoll 2019-05-23

Göteborgsregionens kommunalförbund

Plats: GR, Anders Personsgatan 8, Göteborg

Beslut

Informationen antecknas.

§ 22. AllAgeHub

Lena Holmlund informerar om att socialchefs nätverket på GR kommer att ta ställning till eventuellt fortsatt utveckling av AllAgeHub (AAH) den 14 juni.

Ett arbete för AAH har bedrivits i en etableringsfas 2017-2019. Lena Holmlund redogör för utmaningar som kommunerna identifierat, det arbete som bedrivits, finansieringen samt vad AAH har åstadkommit.

Kommunerna har att ta ställning att endera avsluta eller gå vidare. Förslaget är att plattformen AAH blir ett paraply för projekt som kan kopplas samman mellan de fyra aktörerna offentlig sektor, akademi, näringsliv och civilsamhälle. Inriktningen är stöd på plats i kommunerna, som ersätter visningsmiljön.

Synpunkter i styrgruppen är:

- Det blir ingen sådan social sciencepark i Göteborg som tidigare planerades.
- Mölndal erbjuder ett icke behovsprövat och gratis bistånd för personer över 70 år, där någon går igenom tekniken med den enskilde.
- Erfarenheter av införande av robot visar på behovet av kunskap om förändringsledarskap.
- Kommunikation med anställda grundläggande. Personalen måste vara med.
- Digital teknik ska ses som ett komplement till mänsklig kontakt.
- AAH är en förutsättning att göra rätt saker.
- Nödvändigt med digital utveckling för att klara välfärdens uppdrag och att bibehålla välfärden.
- Bra med exempel på nyttan med digitalisering.
- "Digitalt först".
- Samarbetar GR med RISE, kan de bidra i samtalet?
- En viktig utgångspunkt är: Det är nödvändigt! Vad är alternativet?
- Vid tillfällen när ledamöter i styrgruppen ska informera på hemmaplan är digitalisering och välfärdsteknik ett angeläget område att lyfta.
- Det finns en bred politisk enighet om nödvändigheten av en digital utveckling.

Beslut

Informationen antecknas.

§ 23. Gryning Vård AB

Lena Holmlund informerar om resultatet från en enkät som besvarats av GR-kommunerna om behov och önskemål när det gäller Gryning. GR äger 54 % av Gryning. Ekonomin i bolaget är i obalans och det tidigare in-houseundantaget har

Protokoll 2019-05-23

Göteborgsregionens kommunalförbund

Plats: GR, Anders Personsgatan 8, Göteborg

upphört. Ägarrådet har bett att få ett faktabaserat underlag för den fortsatta dialogen med Gryning. Resultatet visar:

- Samtliga kommuner köper HVB från Gryning. Den insats man köper minst är boenden.
- Köpt vård och andra insatser omfattade 2018 totalt drygt 1,8 miljarder kronor varav Gryning stod för i genomsnitt 12 procent (mellan 3 och 32 procent i kommunerna).
- Att kommunerna inte väljer Gryning har att göra med:
 - saknas plats
 - saknas ramavtal
 - hög prisnivå
 - matchar inte behov
- Önskemål på Grynings utbud: Olika målgrupper och insatser nämns, men den gemensamma nämnaren är barn och unga med stora och komplexa behov, ofta med funktionsnedsättningar.
- Gryning upplevs ha god kvalitet, men hög prisnivå.

Frågor och synpunkter i styrgruppen:

- Det finns inte in-house idag, men hur ser strategin ut?
- Vilken kvalitet har vi råd med?
- Större acceptans för att placeringar i komplexa ärenden kostar mer.
- Behöver Grynings vård nischas?

Beslut

Informationen antecknas.

§ 24. Delårsbokslut per april 2019

Delårsbokslutet per april innehåller en övergripande information om GR:s arbete hittills i år och eventuella avvikelser i förhållande till kommande måluppfyllelse.

Av utpekade fokusområden och prioriterade insatser för styrgruppen för social välfärd har en tänkbar avvikelse i förhållande till verksamhetsplanen för 2019 konstaterats. Avvikelsen rör formuleringen "Bidra till samverkan mellan Göteborgs Stad och kranskommunerna om att motverka organiserad brottslighet. Syftet är att få kunskap om vad som händer i regionen, öka kompetensen och agera samordnat mot den organiserade brottsligheten." På grund av låg närvaro från kranskommunerna riskerar det nätverk som Göteborgs Stad bjuder in till att avslutas.

Beslut

Informationen om delårsbokslutet antecknas.

Protokoll 2019-05-23
Göteborgsregionens kommunalförbund
Plats: GR, Anders Personsgatan 8, Göteborg

§ 25. IOP

Ledamöterna från Göteborg svarar på den tidigare frågan från Kungsbacka om erfarenhetsutbyte om idéburet offentligt partnerskap (IOP). Göteborg medverkar gärna med sin kunskap vid ett sådant tillfälle och olika aktörer från civilsamhället bjuds med fördel in. Den övergripande frågeställningen är: Vad kan man använda IOP till och inte?

Beslut

Styrgruppen ger GR i uppdrag att återkomma med ett förslag om erfarenhetsutbyte om IOP, gärna under hösten 2019.

Ordföranden avslutar med att tacka för styrgruppens stora engagemang under denna första termin av mandatperioden!

Vid protokollet:
Elisabeth Beijer
Beredningsansvarig

Justeras:

Kent Lagrell
Ordförande

Patrik Linde
Vice ordförande